

Europese Commissie
Directoraat-generaal Landbouw

De sector olijfolie in de Europese Unie

Olijfolie is een zeer veelzijdig product. In het Middellandse-Zeegebied wordt olijfolie van oudsher beschouwd als een onmisbaar bestanddeel van de voeding dat de gezondheid ten goede komt. Tegenwoordig wordt olijfolie ook in de rest van Europa en de hele wereld door velen gewaardeerd wegens de voedings-, gezondheids- en smaakeigenschappen ervan. De Europese Unie is wereldmarktleider in deze sector. Zij produceert 80 % en verbruikt 70 % van alle olijfolie in de wereld. Gezien het belang van olijfolie voor de economie van vele regio's, is het een goede zaak dat de vraag naar dit product niet alleen in de EU maar ook in derde landen voortdurend stijgt, onder meer dankzij voorlichtings- en promotiecampagnes die door de Unie en andere organisaties worden ondersteund. Het beleid dat de EU met betrekking tot olijfolie voert, is er in hoofdzaak op gericht de positie van dit product op de wereldmarkt te handhaven en te versterken door kwaliteitsbevordering, dit in het belang van telers, verwerkers, handelaren en consumenten.

1. De Europese Unie is de grootste producent van olijfolie ter wereld

De productie van olijfolie is van belang voor de plattelands economie

De olijventeelt is wijdverbreid in het hele Middellandse-Zeegebied en is belangrijk voor de plattelands economie, het lokale erfgoed en het milieu. In 2000 besloeg het olijventeeltareaal in de EU ongeveer 5 163 000 ha ⁽¹⁾, wat circa 4 % van het totale landbouwareaal was. Van dat olijventeeltareaal lag 48 % in Spanje en 22,5 % in Italië. Er zijn in de EU ongeveer 2,5 miljoen olijventelers ⁽¹⁾, dat is circa eenderde van alle landbouwers in de EU. Italië telt 1 160 000 olijventelers, Griekenland 840 000, Spanje 380 000 en Portugal 130 000. In Frankrijk, dat de vijfde grootste producent in de EU is, is het aantal olijventelers veel kleiner. In veel productiegebieden is de productie van

⁽¹⁾ Zie ook de factsheet „Naar de hervorming van de sector olijfolie" die het DG Landbouw in oktober 1998 heeft gepubliceerd — deze factsheet is te vinden op http://europa.eu.int/comm/agriculture/publi/fact/olive/index_nl.htm.

olijfolie de belangrijkste bron van werkgelegenheid en economische bedrijvigheid. Ook het landschap in die gebieden is eeuwenlang door de olijventeelt gevormd.

Tabel 1 geeft een overzicht van de ontwikkeling van de productie waarvoor in de EU productiesteun is toegekend.

De sector olijfolie in de Europese Unie

De sector omvat telers, coöperaties, oliefabrieken, rafinaderijen, bedrijven die mengproducten vervaardigen, en bedrijven die zijn betrokken bij de verschillende aspecten van de afzet. Bij de olijventeelt kunnen in grote trekken drie productietypen worden onderscheiden: traditionele olijfgaarden, vaak met oude bomen; traditionele aanplant met een betere bedrijfsvoering waarbij meer productiemiddelen worden gebruikt; en een intensieve productie, doorgaans met recente aanplant, waarbij meer mechanisatie en andere technologieën zoals irrigatie worden toegepast. Deze combinatie van oud en modern helpt verklaren waarom er binnen de EU, en zelfs binnen elk productiegebied, zulke grote verschillen bestaan wat de omvang van de olijventeeltbedrijven, de kenmerken van de eigenaren en de verwerkingsstructuur betreft. Zo bedraagt bijvoorbeeld in Italië de gemiddelde omvang van een olijventeeltbedrijf slechts 1 ha, terwijl dat in Spanje 6 ha is.

Het product olijfolie

De EU onderscheidt verschillende categorieën olijfolie, elk met haar bijzondere eigenschappen en haar eigen marktwaarde. De EU heeft zich altijd tot doel gesteld de verschillende categorieën olijfolie duidelijk te definiëren zodat de consument weet wat hij koopt en de producent de volledige marktwaarde van zijn kwaliteitsproduct kan realiseren. De meest recente classificatie die door de EU is uitgewerkt, zal op 1 november 2003 van kracht worden.

De Europese Unie en de wereldmarkt

Terwijl de EU met een productie van meer dan 2 miljoen ton wereldmarktleider is, zijn ook Tunesië, Turkije (dat kandidaat is voor toetreding tot de EU), Syrië en Marokko belangrijke producenten. In het verkoopseizoen 2000/2001 hebben deze vier landen samen meer dan 500 000 ton geproduceerd, wat overeenkomt

met ongeveer 25 % van de EU-productie en 20 % van de totale wereldproductie. In vergelijking hiermee is de productie in andere delen van de wereld te verwaarlozen. Dat de EU in haar eigen behoeften aan olijfolie kan voorzien, betekent niet dat zij geen handel drijft in dit product. In 2000/2001 heeft de EU 127 000 ton (meestal als bulkproduct) ingevoerd uit derde landen en 290 000 ton uitgevoerd, hoofdzakelijk naar de Verenigde Staten, Japan, Canada en Australië. De EU voert haar olijfolie doorgaans gebotteld uit.

2. Het beleid inzake olijfolie van de Europese Unie

Het beleid inzake olijfolie is in een lange reeks van jaren geëvolueerd en is nu sterk toegespitst op kwaliteitsverbetering en op stimulering van de producenten om tegemoet te komen aan de consumentenverlangens. Jaarlijks is meer dan 2,3 miljard EUR aan begrotingsmiddelen beschikbaar voor het gemeenschappelijke marktbeleid in de sector olijfolie.

De voorgeschiedenis

Het beleid ter bevordering van de olijfolieproductie in de EU is sterk veranderd sinds de vaststelling van de eerste gemeenschappelijke marktordening in 1966 ⁽²⁾. Italië was toen in de praktijk het enige productieland in een Gemeenschap met zes lidstaten. Aanvankelijk werden maatregelen genomen om de marktprijs voor olijfolie te ondersteunen, speciale steun te verlenen aan de telers (vooral aan die met een kleine productie) en het verbruik van olijfolie in voedingsmiddelen in blik te bevorderen. De EU beperkte de voor volledige steun in aanmerking komende productie (gegarandeerde maximumhoeveelheid — GMH), stelde minimumprijzen vast, zorgde voor bescherming aan de buitengrenzen, nam maatregelen voor openbare en particuliere opslag om overschotten uit de markt te nemen en kende uitvoersubsidies toe om de afzet buiten de EU te ondersteunen.

Door de toetreding van Griekenland (1981) en van Portugal en Spanje (1986) veranderde de EU van een netto-importeur in een netto-exporteur en werd zij de hoofdrolspeler in de wereldhandel in olijfolie. Duidelijk werd dat de in de oorspronkelijke verordening

opgenomen regels niet langer geschikt waren, zodat er in 1984 en vervolgens in 1998 en 2001 wijzigingen in werden aangebracht.

De hervorming van 1998

In februari 1997 heeft de Europese Commissie verslag uitgebracht over de noodzaak de regeling voor olijfolie te hervormen, waarbij zij opties voor een toekomstige regeling heeft beschreven. Zij heeft in dat verslag gewezen op een aantal problemen die moesten worden aangepakt:

- in de sector olijfolie waren er onvoldoende betrouwbare statistische gegevens. Weliswaar was enige vooruitgang geboekt bij het verzamelen van gegevens over het aantal bomen en over de beteelde oppervlakte en bij de methoden voor het schatten van de basisrendementen, maar nauwkeuriger informatie was noodzakelijk;
- jarenlang was het een probleem geweest om de steun tot bij de telers te krijgen zonder dat fraude werd gepleegd;
- het werd steeds moeilijker om controle uit te oefenen op de speciale steunregeling voor producenten die minder dan 500 kg olijfolie per jaar produceerden. De omvang van de productie van afzonderlijke olijfgaarden is vaak moeilijk te bepalen aangezien de eigenaren mogelijk een groot deel van de productie voor eigen gebruik houden. Daardoor bestond veel onzekerheid bij de berekening van het recht op steun van individuele producenten.

In 1998 ging dan de eerste fase van de hervorming in ⁽³⁾. Het ging om een overgangsregeling die echter reeds een aantal belangrijke aanpassingen bevatte (samengevat in kader 1).

De hervorming van 2001

De overgangsperiode omvatte oorspronkelijk de verkoopseizoenen 1998/1999 tot en met 2000/2001, maar is in 2001 verlengd tot het einde van het verkoopseizoen 2003/2004 ⁽⁴⁾. Omdat nog steeds onvoldoende nauwkeurige gegevens over de olijventeelt beschikbaar zijn, stelt de Europese Commissie in die periode een verder grondig onderzoek in naar de behoeften van

⁽²⁾ Verordening nr. 136/66/EEG van de Raad van 22 september 1966 houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten (PB L72 van 30.9.1966).

⁽³⁾ Verordening (EG) nr. 1638/98 van de Raad van 20 juli 1998 tot wijziging van Verordening nr. 136/66/EEG (PB L 210 van 28.7.1998).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1513/2001 van de Raad van 23 juli 2001 houdende wijziging van Verordening nr. 136/66/EEG, alsmede van Verordening (EG) nr. 1638/98, met het oog op de verlenging van de steunregeling en de kwaliteitsstrategie voor olijfolie (PB L 201 van 26.7.2001).

de sector en van de markt, waarbij zij rekening houdt met de ervaring die is opgedaan gedurende de eerste twee jaren waarin de overgangsregeling gold. Er was reeds prioriteit gegeven aan een grondige studie van aangelegenheden betreffende de kwaliteitsstrategie.

Die studie van kwaliteitsaspecten heeft in 2000 geleid tot de mededeling van de Europese Commissie „De kwaliteitsstrategie voor olijfolie”, waarin het volgende werd geconcludeerd:

- gedeeltelijk dankzij betere winningstechnieken wordt nu meer extra olijfolie van eerste persing van verschillende typen geproduceerd, en minder olijfolie voor verlichting. De definities van olijfolie van eerste persing moeten worden aangescherpt om de consumenten meer kwaliteit te bieden;
- door een gebrek aan duidelijkheid ten aanzien van verschillende typen olijfolie dreigt het vertrouwen van de consumenten in dit product af te nemen. Dit heeft dan weer nadelige gevolgen voor de prijzen die telers en verwerkers ontvangen. In de mededeling werden verscheidene maatregelen aangegeven om de productnormen en de afzetregeling te verbeteren;
- de lidstaten dienen programma's voor kwaliteitsbevordering uit te voeren en voor de financiering daarvan een bepaald percentage van de productiesteun in te houden.

Het is de bedoeling de regeling tegen 2004 volledig te herzien en daarbij rekening te houden met de resultaten van het verdere onderzoek dat wordt verricht, en met de bij de toepassing van de overgangsregeling opgedane ervaring.

3. Een olijfolieregeling voor de toekomst

Net als bij andere hervormingen van het gemeenschappelijke landbouwbeleid gaat het er ook bij de olijfolieregeling om de sector aan te passen aan grote veranderingen en concurrerender te maken door het aanbod beter af te stemmen op de vraag. Ook is het de bedoeling de kwaliteit van de olijfolie te verbeteren, de regels te vereenvoudigen en de controle doeltreffender te maken.

Zonder verdere wijzigingen van de regeling dreigen er marktoverschotten te ontstaan. Het aantal olijfbomen

en de productiviteit nemen namelijk toe, terwijl het verbruik slechts relatief traag groeit.

Bij de hervorming van de regeling in 2001 is bepaald dat met ingang van 1 november 2003 olijfbomen en daarmee beplante percelen die niet zijn geregistreerd in het kader van een geografisch informatiesysteem (GIS) dat is gebaseerd op luchtfotografie, niet langer recht op steun zullen geven.

Bij het GIS worden gegevens uit het olijventeeltkaster en andere bronnen gebruikt en wordt de geografische locatie van die gegevens bepaald aan de hand van gecomputeriseerde luchtfoto's. Met het GIS kan worden nagegaan of de informatie in de teeltaangiften correct is, zodat een strengere controle mogelijk is bij de betaling van de productiesteun en minder fraude kan worden gepleegd. Gehoopt wordt dat het GIS in de toekomst het belangrijkste controle-instrument zal worden.

4. Kwaliteitsverbetering

Gezien het krachtige positieve imago van olijfolie, het belang van de olijventeelt in een groot aantal lidstaten van de EU en de overheersende positie die de EU inneemt op de wereldmarkt voor olijfolie, zal het hoofddoel van het toekomstige olijfoliebeleid erin bestaan de kwaliteit van dit product nog verder te verbeteren.

Bij de vaststelling van de overgangsregeling in 1998 werden de definities van de categorieën olijfolie gewijzigd om de normen strenger te maken en rekening te houden met moderne en doeltreffender methoden voor sensorische analyse. Deze definities zijn in 2001 nader gepreciseerd in het kader van een lopende campagne om de producenten ertoe aan te sporen zich te concentreren op de kwaliteit van de olijfolie. De aldus vastgestelde normen bevatten een nieuwe definitie van uit afvallen van olijven verkregen olie en maken een duidelijker onderscheid tussen dergelijke olie en olie van eerste persing voor verlichting. Ook werden betere analysemethoden ingevoerd en voorschriften inzake de beoordeling van de productkwaliteit en procedures voor de oprichting van proeverspanels vastgesteld (²).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 796/2002 van de Commissie van 6 mei 2002 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 2568/87 inzake de kenmerken van olijfoliën en oliën uit afvallen van olijven en de desbetreffende analysemethoden, alsmede van de aanvullende aantekeningen in de bijlage bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 128 van 15.5.2002).

Handelsnormen

Bij de nieuwe verordening betreffende de handelsnormen voor olijfolie ⁽⁶⁾ zijn de bij verkoop in de EU geldende normen inzake verpakking, etikettering, presentatie en reclame vastgesteld, waardoor de consumenten belangrijke garanties worden geboden en de producenten maximaal kunnen profiteren van het feit dat zij kwaliteitsproducten verkopen. In de kleinhandel (inclusief rechtstreekse verkoop) zullen de verpakkingen maximaal 5 liter mogen bevatten, wat gunstig is voor de kwaliteit aangezien kleine verpakkingen de oxidatie verminderen en de mogelijkheid om te knoeien bij dergelijke verpakkingen minimaal is. Een belangrijke nieuwe regel is dat die verpakkingen voor de kleinhandel zullen moeten zijn voorzien van een etiket waarop een duidelijke definitie van de in de verpakking aanwezige categorie olijfolie voorkomt (zie kader 2).

Bovendien biedt deze verordening de producenten de mogelijkheid om hun (extra) olijfolie van eerste persing op de markt te brengen onder verwijzing naar de geografische oorsprong ervan. Voorts worden facultatieve vermeldingen op het etiket zoals „eerste koude persing” gestandaardiseerd, zodat de consument ervan verzekerd kan zijn dat het product werkelijk is wat op het etiket wordt beweerd.

Nog een laatste woord over de kwaliteit

Kwaliteit speelt een essentiële rol als het erom gaat het vertrouwen van de consument te vergroten en het verbruik in de EU en ook in derde landen te bevorderen. Olijfolie is een welbekend kwaliteitsproduct en het opzetten van een kwaliteitsstrategie is een van de belangrijkste aspecten van de door de EU ontplooiden initiatieven. EU-regelgeving alleen is echter niet genoeg om kwaliteit te bewerkstelligen. Daarvoor is de inzet nodig van al degenen die bij productie en afzet zijn betrokken: de telers, de oliefabrieken, de verwerkers en de handelaren. Met het oog daarop is bij de hervorming van 2001 voor de lidstaten de mogelijkheid geopend om een beperkt deel van de marktsteun in te houden en toe te kennen aan organisaties van marktdeelnemers die activiteiten ontplooiën op gebieden zoals follow-up van de markt, verbetering van de milieueffecten van de olijventeelt, kwaliteitsverbetering en traceerbaarheid ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Verordening (EG) nr. 1019/2002 van de Commissie van 13 juni 2002 betreffende de handelsnormen voor olijfolie (PB L 155 van 14.6.2002).

⁽⁷⁾ Verordening (EG) nr. 1334/2002 van de Commissie van 23 juli 2002 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1638/98 van de Raad ten aanzien van de activiteitenprogramma's van de organisaties van deelnemers aan de olijven- en olijfoliemarkt voor de verkoopseizoenen 2002/2003 en 2003/2004.

Tafelolijven

Niet alle olijven worden geperst om er olie uit te winnen. Olijven worden ook verbruikt in de vorm van tafelolijven. Producenten van tafelolijven kunnen eveneens worden ondersteund, aangezien de regeling inzake olijfolie de lidstaten de mogelijkheid biedt een deel van de steun voor dergelijke producenten te bestemmen. Voor tafelolijven kunnen ook door de EU gefinancierde promotiecampagnes worden gevoerd.

Olijfolie en het milieu

Sommige vormen van olijfolieproductie kunnen milieuproblemen veroorzaken zoals bodemerosie, uitputting van watervoorraden en vervuiling door een overmatig gebruik van landbouwchemicaliën. In grote delen van de EU levert de olijventeelt echter een positieve bijdrage aan het natuur- en landschapsbehoud. Programma's voor plattelandsontwikkeling en agromilieuregelingen beginnen een rol te spelen in de aanpak van milieuproblemen, bijvoorbeeld doordat steun wordt verleend voor verbeteringen op het gebied van de teelt, de bestrijding van plagen, de oogst, de verwerking van de olijven, de opslag van de olie en de verwijdering van afval. Het is de bedoeling dat ook organisaties van marktdeelnemers hun bijdrage leveren aan het omgaan met milieueffecten.

Promotieactiviteiten voor olijfolie uit de EU

De EU subsidieert voorlichtings- en promotiecampagnes om het verbruik van voedingsmiddelen te bevorderen niet alleen in de EU maar ook in derde landen. Bij recente verordeningen, die ook gelden voor olijfolie, zijn voorschriften vastgesteld waarbij onder meer is geregeld welke financiële bijdrage de lidstaten en de betrokken sector moeten leveren ⁽⁸⁾. Olijfolie en tafelolijven komen in aanmerking voor de bedoelde subsidies. Ook wordt opdracht gegeven tot marktonderzoek met het oog op uitbreiding van de markt voor olijfolie. De producenten worden daar volledig bij betrokken. Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van nieuwe producten en technieken vinden plaats in samenwerking met talrijke partners, waaronder de sector olijfolie in de EU en de Internationale Olijfolieraad. De EU heeft het voeren van promotiecampagnes in derde landen opgedragen aan de IOR.

⁽⁸⁾ Verordening (EG) nr. 2826/2000 van de Raad van 19 december 2000 betreffende voorlichtings- en afzetbevorderingsacties voor landbouwproducten op de binnenmarkt (PB L 328 van 23.12.2000) en Verordening (EG) nr. 94/2002 van de Commissie van 18 januari 2002 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 2826/2000 (PB L 17 van 19.1.2002).

Kader 1 — De overgangsregeling voor olijfolie

De belangrijkste wijzigingen die in 1998 zijn aangebracht in de verordening uit 1966, zijn:

- het aantal beleidsinstrumenten is verminderd, waarbij de productiesteun is gehandhaafd als de belangrijkste steunmaatregel;
- de productiesteun wordt nu voor alle producenten toegekend op basis van de werkelijk geproduceerde hoeveelheid olijfolie. Vroeger gold voor kleine producenten een steunregeling op basis van het aantal bomen en een vast rendement, maar deze regeling is in 1998 afgeschaft;
- de gegarandeerde maximumhoeveelheid (GMH) aan olijfolie die in de EU voor de volledige productiesteun in aanmerking komt, is met 31,6 % verhoogd van 1,35 miljoen ton tot 1,78 miljoen ton en is over de producerende lidstaten verdeeld in de vorm van gegarandeerde nationale hoeveelheden (GNH). Tegelijk is de productiesteun verlaagd van 142,2 EUR/ton tot 132,5 EUR/ton;
- het stelsel van openbare opslag (interventie) is vervangen door een stelsel van steunverlening voor contracten voor particuliere opslag in geval van een ernstige verstoring van de markt;
- er moet een olijventeelt-GIS (geografisch informatiesysteem) tot stand worden gebracht;
- na 1 mei 1998 aangeplante extra olijfbomen zullen geen recht geven op marktsteun;
- de producerende lidstaten kunnen binnen de grenzen van hun respectievelijke GNH steun verlenen aan de producenten van tafelolijven;
- de consumptiesteun is afgeschaft.

Productiesteun

Aan 2,2 miljoen van de 2,8 miljoen geregistreerde producenten van olijfolie in de Europese Unie wordt productiesteun verleend. In financieel opzicht is dit de belangrijkste maatregel van de regeling inzake olijfolie. De steun wordt uitsluitend op basis van de werkelijk geproduceerde hoeveelheid toegekend. Een percentage van deze steun wordt ingehouden voor maatregelen om de kwaliteit van de geproduceerde olijfolie te verbeteren en voor de financiering van activiteiten van de producentenorganisaties. Sommige van deze maatregelen worden op nationaal niveau toegepast.

Als de voorschriften inzake productiesteun worden overtreden, bijvoorbeeld als de voor de steun in aanmerking komende hoeveelheid olie kleiner is dan die welke de producenten hebben aangegeven, moet de lidstaat de nodige maatregelen treffen om de betrokken producent of producentenorganisatie te bestraffen.

Gegarandeerde maximumhoeveelheid (GMH)

In elke lidstaat kan de volledige productiesteun slechts worden toegekend binnen de grenzen van een gegarandeerde nationale hoeveelheid (GNH). In de lidstaten waar de GMH wordt overschreden, wordt de aan de producenten toegekende steun evenredig verlaagd. Van de GMH is 42,8 % toegewezen aan Spanje, 30,6 % aan Italië en 23,6 % aan Griekenland. Als in een lidstaat minder dan de GNH wordt geproduceerd, kan 20 % van die onderschijding worden gebruikt om overschrijdingen van de GNH van andere lidstaten te compenseren, terwijl de resterende 80 % kan worden toegevoegd aan de GNH van de betrokken lidstaat voor het volgende verkoopseizoen. Deze regeling is bedoeld om rekening te kunnen houden met de grote jaarlijkse schommelingen van de productie van olijfolie.

Gegarandeerde nationale hoeveelheden (in tonnen), inclusief olie uit afval van olijven

---

Spanje	Italië	Griekenland	Portugal	Frankrijk	Totaal
760 027	543 164	419 529	51 244	3 297	1 777 261

Kader 2 — Benamingen en definities van olijfoliën en oliën van afvallen van olijven

Extra olijfolie van eerste persing

Rechtstreeks uit olijven en op mechanische wijze verkregen olijfolie van superieure kwaliteit.

Olijfolie van eerste persing

Rechtstreeks uit olijven en op mechanische wijze verkregen olijfolie.

Olijfolie bestaande uit geraffineerde olijfoliën en olijfoliën van eerste persing

Olie die uitsluitend bestaat uit geraffineerde olijfolie en rechtstreeks uit olijven verkregen olie.

Olie uit afvallen van olijven

Olie die uitsluitend bestaat uit door behandeling van het restproduct van de extractie van olijfolie verkregen olie en rechtstreeks uit olijven verkregen olie
of

olie die uitsluitend bestaat uit door behandeling van afvallen van olijven verkregen olie en rechtstreeks uit olijven verkregen olie.

Voor juridische doeleinden is in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1513/2001 van de Raad van 23 juli 2001 (PB L 201 van 26.7.2001) een volledige indeling van de categorieën olijfolie vastgesteld die nadere bijzonderheden bevat over de productiemethoden en over essentiële kenmerken zoals de zuurgraad.

Tabel 1

Productie van olijfolie waarvoor steun is toegekend (*) (in tonnen)

Verkoopseizoen	Italië	Spanje	Griekenland	Portugal	Frankrijk	Totaal
1989/1990	585 000	573 000	316 372	35 100	2 825	1 512 297
1990/1991	148 000	700 000	170 869	20 000	2 310	1 014 179
1991/1992	650 000	610 000	430 147	34 992	3 400	1 728 539
1992/1993	410 000	636 000	314 432	17 075	1 840	1 379 347
1993/1994	550 000	588 000	323 161	27 486	2 407	1 491 054
1994/1995	458 664	583 000	389 904	29 220	2 440	1 463 228
1995/1996	625 000	375 000	445 000	34 000	2 450	1 481 450
1996/1997	410 000	986 700	494 218	37 000	2 360	1 930 278
1997/1998	712 847	1 147 000	492 364	39 600	2 480	2 394 291
1998/1999	452 286	899 991	562 493	33 936	2 364	1 951 070
1999/2000	791 595	747 000	463 090	47 380	2 681	2 051 746
2000/2001	540 864	1 074 970	479 066	25 444	2 247	2 122 591

(*) Inclusief olie uit afvallen van olijven. Vanaf 1998/1999 zijn ook tafelolijven, uitgedrukt in olijfolie-equivalent, in deze hoeveelheden begrepen.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Landbouw

Verantwoordelijke uitgever: Eugene Leguen de Lacroix, EG Directoraat-generaal Landbouw.
De Commissie is niet aansprakelijk voor de inhoud van deze publicatie.
Nadere informatie: Europese Commissie, bureau L-130 4/148A, B-1049 Brussel
Telefoon: rechtstreekse lijn (32-2) 295 32 40, standaard 299 11 11. Fax 295 75 40.
Telex: COMEU B 21877. Internet: http://europa.eu.int/comm/agriculture/index_nl.htm
Gedrukt op gerecycleerd papier.

Tekst voltooid
in juni 2002

KF-44-02-084-NLD